

International Educational Corporation
National University “Odesa Law Academy”

INNOVATION AND INTERNATIONALISATION IN HIGHER EDUCATION

**PROCEEDINGS
of the British–Ukrainian Conference**

*London,
16 October 2025*

ІННОВАЦІЇ ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

**МАТЕРІАЛИ
британсько-української конференції**

*м. Лондон,
16 жовтня 2025 року*

Odesa
“Yurydychna Literatura”
2025

UDC 378(410:477)(063)

I-64

Edited by **S. V. Kivalov**, Doctor of Law, Professor, Academician

Executive Editor: **D. A. Minchenko**

Innovation and Internationalisation in Higher Education : proceedings of the British-Ukrainian Conference (London, 16 October 2025) = Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті : матеріали британсько-української конференції (Лондон, 16 жовтня 2025 року) / edited by S. V. Kivalov ; executive editor D. A. Minchenko ; International Education Corporation ; National University “Odesa Law Academy”. — Odesa : Yurydychna Literatura, 2025. — 520 p.

ISBN 978–966–419–457–7

The proceedings of the British-Ukrainian Conference “*Innovation and Internationalisation in Higher Education*” are devoted to the development of joint educational and research initiatives, strengthening academic mobility, and promoting the exchange of experience between the academic communities of both countries. They also highlight the creation of new formats of cooperation in the fields of research, technology, and innovation. The implementation of British educational practices and international standards serves as a key factor in reforming the higher education system of Ukraine, contributing to its modernisation and successful integration into the European and global educational and research space.

UDC 378(410:477)(063)

Матеріали британсько-української конференції «*Інновації та інтернаціоналізація у вищій освіті*» присвячені розвитку спільних освітніх і наукових ініціатив, посиленню академічної мобільності, обміну досвідом між науково-педагогічними спільнотами двох країн, а також створенню нових форматів взаємодії у сфері досліджень, технологій та інновацій. Застосування британських освітніх практик і міжнародних стандартів є важливим чинником реформування системи вищої освіти України, сприяючи її модернізації та успішній інтеграції в європейський та міжнародний освітній і науковий простір.

The materials are published in the authors' editions.

The authors bear full responsibility for the quality, accuracy, and originality of their contributions.

© International Educational Corporation, 2025

© National University “Odesa Law Academy”, 2025

ISBN 978–966–419–457–7

3. Шихненко К. І., Борисенко К. Ю., Ковтюх Л. М. Прогностичний аналіз тенденцій розвитку вищої освіти України в повоєнний період. *Педагогічна Академія: наукові записки*. 2025. № 28. URL: <https://zenodo.org/records/15088223>

Смазнова І. С.

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри філософії
Національного університету «Одеська юридична академія»,
запрошений дослідник кафедри політичної філософії
та міжнародних відносин Університету Йорка (York University, UK)

**БРИТАНСЬКИЙ ДОСВІД У СФЕРІ МЕДІА-КОМУНІКАЦІЇ
ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ**

У ХХІ столітті вища освіта перестала бути просто системою передачі знань. Вона стала простором комунікації, де знання формується у взаємодії між викладачем, студентом і технологічними інструментами. Як зазначав Юрген Габермас, «комунікативна дія спрямована на досягнення порозуміння, яке виникає не як результат, а як процес взаємодії», тобто розуміння є не продуктом, а процесом комунікації [3, с. 286]. Саме в цьому сенсі освіта стає не лише актом навчання, а й актом діалогу, де формується новий тип раціональності — взаєморозуміння замість нав'язування.

Сучасні британські університети є яскравим прикладом реалізації цієї ідеї. Вони поєднують гуманітарну традицію критичного мислення з найновішими цифровими технологіями, що відкриває нові можливості для інтерактивного, семіотичного й етичного підходу до знань.

Для України, яка перебуває у стані глибокої трансформації та післявоєнного відновлення, британський досвід особливо цінний. Освітня система має не лише передавати знання, а й виховувати мислячих, відповідальних і комунікативно зрілих громадян.

Однією з ключових методологій сучасних комунікаційних досліджень є семіотика — наука про знаки і процеси створення смислів. Як писав Данієл Чандлер, «Семіотика займається вивченням не лише того, що ми називаємо «знаками» у повсякденній мові, а й усього, що «означає» щось інше. У семіотичному сенсі знаки мають форму слів, зображень, звуків, жестів та предметів» [1, 2].

Тобто будь-яке повідомлення, будь-який образ чи текст є не просто передачею інформації, а актом конструювання реальності. У цьому контексті освіта — це також семіотичний процес: знання не «передається», а «створюється» у процесі взаємодії.

Ролан Барт у своїй праці «Image, Music, Text» [2] вводить поняття «риторики зображення» — системи візуальних кодів, які непомітно формують наші культурні судження. Саме це відбувається в сучасних медіа, де ідеологічні позиції приховуються під виглядом нейтральних образів.

У своєму дослідженні я аналізую британські медіа — The Guardian, BBC News, Daily Mail — і показую, як візуальні стратегії конструюють довіру або емоційні реакції. BBC формує образ нейтральності, Daily Mail — емоційності, а The Guardian — рефлексивної дистанції. Ці медійні практики мають безпосередній освітній потенціал: студенти, навчаючись читати візуальний текст, опановують критичне мислення, розуміння влади символів та інформаційної етики.

Однією з найбільш вражаючих рис University of York є інтерактивність навчального процесу. Кожен студент має власний електронний акаунт у внутрішній освітній системі (VLE — Virtual Learning Environment), де зібрано лекційні матеріали, презентації, відео, тестові завдання, аналітичні вправи.

На лекціях студенти не просто слухають викладача. Вони працюють у режимі реального часу: роблять нотатки в електронних конспектах, позначають питання, додають коментарі, діляться думками в інтерактивних чатах. Викладачі, своєю чергою, активно залучають відео, графіку, цифрові дошки (smartboards), короткі опитування в процесі лекції.

Підхід University of York втілює принцип, який Вільгельм фон Гумбольдт вважав основою освіти: «Мета університету не передача знань, а формування самостійного мислення» [6].

Такі лекції нагадують інтелектуальний театр: викладач не «передає знання», а разом зі студентами відкриває нові смисли. Часто під час лекції заплановано короткі «дискусійні паузи» — коли аудиторія обговорює запитання в групах, а потім узагальнює відповіді. Це створює динамічний ритм, заохочує мислення і співучасть.

Традиційна модель української лекції часто зберігає монологічну форму. Як привило, студент приходить на заняття з чистим аркушем, не знайомий із темою, не має попереднього доступу до матеріалів. У результаті він пасивно записує слова викладача, не розуміючи структури знань і не усвідомлюючи контексту.

Викладач у такій моделі перетворюється на «ретранслятора» — він передає готові знання, часто не актуалізуючи їх під сучасні реалії. Як слушно зазначав Мішель Фуко, знання без рефлексії перетворюється на механізм влади: «Влада та знання безпосередньо пов'язані одне з одним» [5, с. 27].

Отже, освітній процес, який не стимулює критичного осмислення, відтворює ієрархію, а не свободу.

Для того щоб українська освіта стала справді сучасною, потрібно перейти від репродуктивного знання до комунікативного — від «мовлення викладача» до «діалогу спільноти». Це означає створення умов для попереднього доступу до навчальних матеріалів, цифрових обговорень, інтерактивних лекцій, роботи в малих групах, відкритого обміну думками.

У процесі післявоєнної відбудови Україна має шанс переосмислити власну освітню модель. Це не лише питання технологій, а передусім — питання культури мислення. Виходячи з думки Поля Рікера, розуміння — це завжди акт інтерпретації [7].

Британська освітня система формує саме таку інтерпретативну компетенцію — уміння не лише знати, а й тлумачити. Вона базується на трьох принципах:

1. Активність студента як суб'єкта пізнання.
2. Комунікаційна взаємодія як основа навчання.
3. Медіа-грамотність і візуальна культура як ключові компетенції XXI століття.

Для України важливо не просто запозичити інструменти (платформи, технології), а імплементувати цінності — етичне лідерство, академічну доброчесність, відкритість до діалогу. Це співзвучно з британською традицією університетів як автономних спільнот мислення.

Отже, британський досвід University of York показує, що справжня інновація в освіті починається не з технологій, а з переосмислення ролі людини у процесі пізнання. Інтерактивні лекції, цифрові конспекти, партнерські відносини між викладачем і студентом — усе це не просто інструменти, а прояв філософії відкритості, довіри та спільної творчості.

Для України цей досвід може стати каталізатором глибокої трансформації — від пасивного засвоєння до активного створення знань, від монологу до діалогу, від ієрархії до спільноти.

Підсумовуючи ідеї Стюарта Голла, «культура — це не дзеркало, а процес виробництва значень» [4]. Освіта має стати саме таким процесом — живим, відкритим і діалогічним.

Список використаних джерел

1. Chandler D. (2002). Semiotics: The Basics. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203166277>
2. Barthes R. (1977). Image, Music, Text (S. Heath, Trans.). Fontana Press. (Original work published 1964).
3. Habermas J. (1984). The Theory of Communicative Action (Vol. 1). Beacon Press.
4. Hall S. (1997). Representation: Cultural Representations and Signifying Practices. Sage.

5. Foucault M. (1975). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. Vintage Books.
6. Humboldt W. von. (1810/2000). *On the Spirit and the Organizational Framework of Intellectual Institutions in Berlin*. W. Burrow (Ed.). *The German University and its Reformers*. Cambridge University Press.
7. Ricoeur P. (1981). What is a text? Explanation and understanding. In J. B. Thompson (Ed. & Trans.). *Hermeneutics and the human sciences* (P. 145–164). Cambridge University Press.

Строченко Л. В.

доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов,
Національний університет «Одеська юридична академія»

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У МАЙБУТНІХ ДОСЛІДНИКІВ

У контексті глобалізації та зростаючої інтернаціоналізації вищої освіти й науки володіння навичками наукової комунікації англійською мовою стало фундаментальною вимогою для майбутніх науковців. Англійська мова сьогодні є основною мовою академічних публікацій, наукових конференцій, грантових заявок та міждисциплінарної співпраці, що робить уміння чітко, точно й переконливо представляти результати досліджень ключовим чинником академічного успіху. Сучасні університети дедалі активніше інтегрують у мовні курси дослідницькі завдання, роботу з даними та навчання академічного письма, однак багато студентів усе ще мають труднощі зі структуруванням наукових аргументів, використанням фахової термінології та дотриманням академічних стандартів доброчесності й цитування. Отже розвиток навичок наукової комунікації англійською є не лише мовним викликом, а й когнітивним, культурним та етичним, що вимагає системної педагогічної стратегії, автентичних дослідницьких завдань і цифрової підтримки.

Метою цього дослідження є визначення та обґрунтування ефективних педагогічних підходів, навчальних середовищ та технологічних інструментів для формування навичок наукової комунікації англійською мовою у майбутніх дослідників, з акцентом на розвиток академічної грамотності, компетентності у науковому дискурсі та готовності до участі у глобальній академічній комунікації.

Сучасні наукові роботи підкреслюють необхідність системного розвитку навичок наукової комунікації англійською мовою на всіх етапах підготовки дослідників. У них наголошено на доказово обґрунтованих підходах, що поєднують чітко визначені результати навчан-

Кос'яненко С. О.

Майбутнє інтернаціоналізації: сучасне управління
університетами та інновації в навчальних програмах 294

Латковська Т. А.

Сприяння інтеграції міжнародних освітніх стандартів
між закладами вищої освіти України та Великої Британії 300

Мельник О. В.

Фахова передвища освіта та британська подальша освіта:
узгодження кваліфікацій та траєкторії професійного
зростання 303

Мінченко Р. М., Мінченко Д. А.

Стратегічне управління вищою освітою: від планування
до навчання. Досвід британсько-українського партнерства 308

Сарибасєва Г. М.

Інноваційні підходи до викладання у юридичних вищих
навчальних закладах: тенденції, можливості та виклики 312

Слободянюк О. В.

Роль університетів у підготовці менеджерів для економічної
відбудови України 315

Смазнова І. С.

Британський досвід у сфері медіа-комунікації
та його значення для модернізації української освіти 318

Строченко Л. В.

Формування навичок наукової комунікації англійською
мовою у майбутніх дослідників 321

Тодошак О. В.

Мотиваційна дилема адміністративного партнерства
та шляхи її інституційного закріплення 324

Томчаковська Ю. О.

Академічна англійська мова як інструмент залучення
студентів до дослідницьких практик 327

Туляков В. О.

Кримінологічне мислення як творче руйнування 330

Ульянова Г. О.

Вплив ШІ на традиційне уявлення про порушення академічної
добросовісності та плагіат 334